

ODPADY A MY

Odpady vznikají všude kolem nás, aniž bychom si tuto skutečnost přímo uvědomovali. Málokdo si dovede představit, kolik odpadu vzniklo například při výrobě úplně obyčejného trička. I přes skutečnost, že sami jen stěží dokážeme ovlivnit provoz nějakého výrobního podniku, můžeme ovlivnit, jakým způsobem bude nakládáno s odpady, které denně produkuje v domácnostech.

Každý občan v ČR, tedy včetně nemluvňat, ročně vyprodukuje přes 400 kg komunálního odpadu. Když by se všichni tento odpad svezl na jedno místo, pak by zaplnil náš největší rybník Rožmberk, a to minimálně dvakrát.

I. PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ

„Při nákupu nového výrobku buďte více rozvážní“

Je nereálné předpokládat, že odpady nebudou vůbec vznikat. Důležité ovšem je předcházet jejich vzniku nebo alespoň minimalizovat jejich množství. Jak k této zásadě může přispět každý z nás?

- Nakupujte nápoje ve vratných obalech a ve větších baleních;
- Nakupujte kvalitní výrobky s nízkou energetickou náročností;
- Upřednostňujte ekologicky značené výrobky s nízkou energetickou náročností;
- Zacházejte s výrobky šetrně a prodlužujte jejich životnost doporučenou údržbou a servisem;
- Odmítejte reklamu vhazovanou do poštovní schránky;
- Nahraďte jednorázovou plastovou nákupní tašku taškou z papíru nebo z textilu určenou pro vícenásobné použití;
- Prodávajte nepotřebné oblečení, obuv, hračky, CD, nábytek, elektroniku a podobně, do bazaru nebo je darujte například charitě.

II. PŘÍPRAVA K OPĚTOVNÉMU POUŽITÍ

„Neopovrhujte repasovanými spotřebiči“

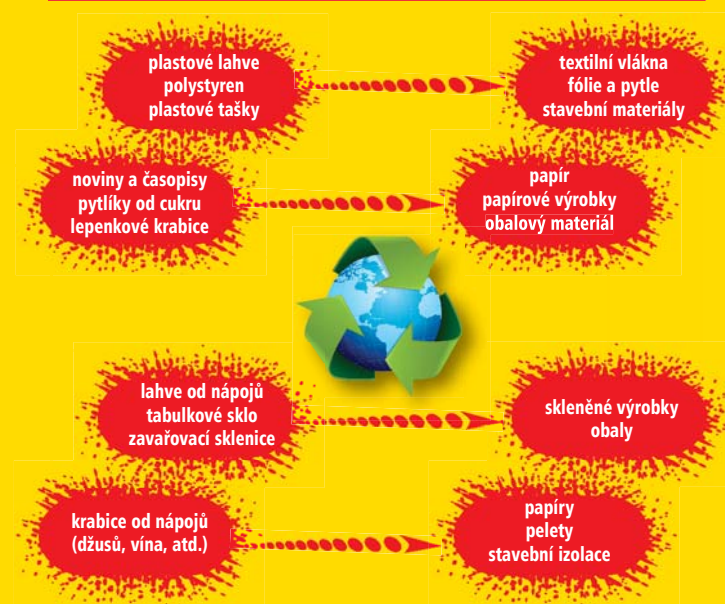
Příprava k opětovnému použití znamená, že výrobky, které nejsou ještě odpadem, upravíme nebo přizpůsobíme tak, aby byly znovu použitelné ke stejnému účelu.

III. RECYKLACE

„Třídění má smysl, šetříme tak naše životní prostředí“

Obaly na vajíčka, odpadkové koše nebo třeba protihlukové stěny. I tak vypadají finální produkty po recyklaci. Proces opětovného využití odpadů začíná u svozu tříděného odpadu na tzv. dotřídovací linky, kde jsou odpady rozděleny podle způsobu jejich dalšího využití a zároveň jsou z nich odstraněny veškeré příměsi a nečistoty. Pečlivě dotříděný odpad je následně předán zpracovateli, který je z něj schopen vyrobit řadu rozmanitých výrobků. Podmínkou však je, abychom třídili důsledně a správně, pouze pak může vzniknout plnohodnotná surovina.

Recyklaci jedné tuny papíru se ušetří zhruba dvanáct stromů, které by jinak sloužily jako vstupní surovina pro výrobu papíru.



Pokud si s některými odpady nevíte rady, využijte sběrných dvorů, kde vám proškolení pracovníci rádi pomohou. Základní informace o umístění a provozní době sběrných dvorů obdržíte na svém obecním nebo městském úřadě.

Do sběrného dvora například patří

- | Velkoobjemový odpad | Nebezpečný odpad | Elektroodpad |
|----------------------|------------------|--------------|
| ▪ nábytek | ▪ autobaterie | ▪ rádia |
| ▪ koberec | ▪ chemikálie | ▪ televize |
| ▪ linoleum | ▪ oleje | ▪ mobily |
| ▪ sanitární technika | ▪ zářivky | ▪ lednice |

IV. JINÉ (ENERGETICKÉ) VYUŽITÍ ODPADŮ

„Odpad je zdrojem cenných látek, ale také tepla a elektřiny“

Recyklací využití odpadů zdaleka nekončí. Odpady nemusí být pouhým zdrojem látek, ale také mohou být zdrojem energie. Příkladem může být biologický odpad, pro který jsou určeny speciální hnědé kontejnery. Své využití nachází například v kompostárnách anebo v bioplynových stanicích k výrobě elektrické energie a tepla.



Do nejpoužívanějších černých kontejnerů vhazujeme tzv. směsný odpad, tedy pouze odpad, který zatím netřídíme. Toto bychom měli mít na paměti, jelikož například takový papír, vhozený do tohoto kontejneru, se znečistí, a je tak znemožněna jeho recyklace. Ptáte se, jak se dále nakládá se směsným odpadem? V první řadě by měl být směsný odpad využit, a až poté odstraňován na skládkách odpadů. Směsný odpad sice nelze recyklovat, ale lze využít jeho energetický potenciál. K energetickému využití odpadů dochází ve speciálních, a k tomu určených zařízeních, kde dochází k přeměně energie odpadu na elektřinu a teplo. Těmito zařízeními jsou nejčastěji spalovny komunálního odpadu, které se správněji označují jako zařízení na energetické využití odpadů.



Úplně první spalovna odpadů byla vybudována v Brně, a to v letech 1904–1905. V tu dobu se jednalo o vůbec první spalovnu odpadů v celém Rakousko-Uhersku, a již tato spalovna využívala spalování odpadů k výrobě elektrické energie. V současné době jsou v ČR tři zařízení na energetické využití odpadů.

V. ODSTRANĚNÍ ODPADŮ

„Skládkujeme pouze odpady, které nedokážeme využít“

Odpady bychom měli především využívat. Odpady uložené na skládce není možné dále využít, a tudíž nám nepřinášejí žádný další prospěch.

V roce 2008 bylo na území České republiky skládkováno 78 % komunálních odpadů, což představovalo 3,4 milionů tun komunálních odpadů. Všechny tyto odpady svezeny na Václavské náměstí by dosahoval téměř do výšky Eiffelovy věže.